

نسخه نجات بورس

بازار سرمایه در برابر هجوم بی امان خروج نقدینگی از بورس و کاهش شاخص قرار گرفته است. راه مطمئن گذر از این بحران چیست؟

امینی
economice@khorasannews.com

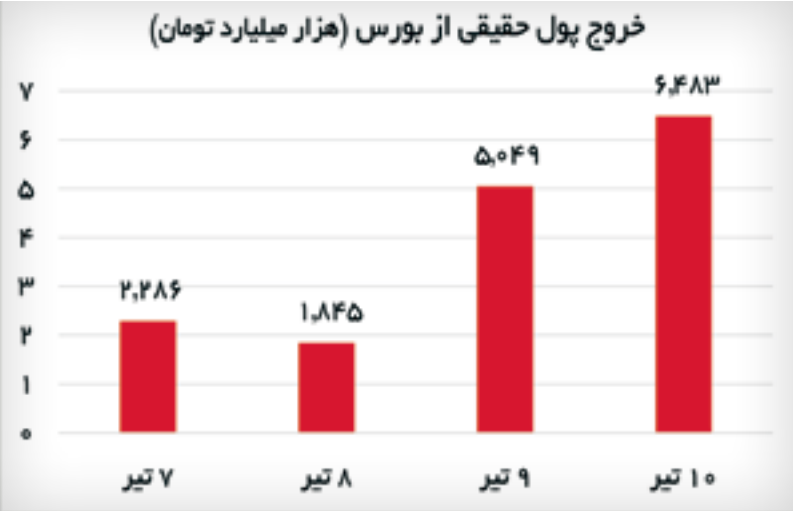
بازار سرمایه ایران پس از بازگشایی، درگیر یکی از پرتلاطم‌ترین هفته‌های خود شده است. شاخص کل سقوط کرده، سهامداران خرد در حال فرار هستند و صف‌های فروش لحظه‌ای جمع نمی‌شوند. حالا همه چشم‌ها به دولت دوخته شده: آیا نسخه نجات بورس در هیاهوی فروش، فقط حمایت مالی است یا تدبیر بیشتر از تزریق پول اهمیت دارد؟

چهارمین روز منفی بورس

به گزارش خراسان، بازار سرمایه در حالی چهارمین روز کاری خود بعد از بازگشایی را سپری کرد که همچنان هجوم برای خروج از بازار سرمایه فشار بی‌امانی را بر شاخص کل وارد کرد. شاخص کل در نتیجه افت ۵۷ هزار واحدی، دو درصد دیگر نیز فرو ریخت تا از ابتدای بازگشایی بازار پس از توقف جنگ افت ۸/۵ درصدی را به نظاره بنشیند.

خروج کم سابقه پول حقیقی از بازار

نکته مهمی که دیروز به شدت خودنمایی کرد، خروج کم سابقه پول حقیقی از بازار بود. پس از آن که در روز یک‌شنبه موج خروج پول از بورس کمی آرام گرفت، با این حال از روز دوشنبه شاهد اوج‌گیری فرار پول هستیم. دیروز این رقم به

به ۸ و ۱۱ هزار میلیارد تومان در روزهای بعد رسید که گمانه‌ها پیرامون ورود تنظیم‌گر بازار را تقویت کرد. دیروز رئیس سازمان بورس این فرضیه را تایید کرد. به گزارش پایگاه خبری بازار سرمایه ایران، صیدی رسماً اعلام کرد حمایت ها از سهامداران خرد آغاز شده و دولت و بانک مرکزی نیز در این حوزه کمک می‌کنند.

مسیر احیای بازار

در روزهای گذشته و همزمان با افت شاخص های بازار، انتقادهایی پیرامون ورود دولت برای مهار ریزش بازار سرمایه مطرح شده است. با این حال سوال اساسی این جاست که نحوه مدیریت این شرایط توسط دولت و نهادهای ناظر بازار سرمایه باید چگونه باشد؟ در پاسخ به این سوال چند محور مهم قابل توجه است:

۱-تنظیم معقولانه انتظارات: شاید بتوان گفت نقطه قانونی سیاست‌گذاری برای بازار سرمایه، پرهیز دولت و نهادهای ناظر از افتادن در هیجانات ناشی از جنگ بازار است. تجربیات بورسی در کشورهای دیگر که درگیر جنگ شده‌اند نظیر روسیه و اوکراین همین موضوع را نشان می‌دهد. در جریان جنگ این دو کشور، بورس مسکو ۲۰ روز و بورس اوکراین هم به میزان بیشتری تعطیل بود و پس از بازگشایی، بورس مسکو با ۲۰ و بورس اوکراین نیز با ۴۰ درصد کاهش مواجه شد. این در حالی است که بورس کشورمان همان‌طور که در بالا اشاره شد، حدود ۹ تا ۸ درصد افت شاخص داشته است که اگر چه مهم است، اما نباید انتظار غیر معقولی از آن داشت.

۲-پرهیز از هرگونه اقدامات نمایشی و شتابزده: پذیرش شرایط پس از جنگ برای بورس، ایجاب می‌کند که از اقدامات شتابزده نیز برای درمان بورس اکیدا پرهیز شود. چه این که با وجود انتظارات به شدت منفی و البته تخلیه نشده، هرگونه ورود بی‌محابای دولت و حمایت های مالی به منزله تأمین نقدینگی در نقطه‌ای

غیرتعدالی برای سهامداران و هدر رفتن منابع مالی دولت برای هدایت درست بازار به تعادل پایدار است. تجربه سقوط بزرگ بورس در سال ۱۳۹۹ نشان داد که اعلام‌های هیجان‌زده، اورژانسی و ناظر به حمایت مالی صرف، می‌تواند تا چه حد عکس کار کرد مورد انتظار خود عمل کند. در آن سال دولت در شهریور ماه اعلام کرد که با تزریق یک درصد از منابع صندوق توسعه ملی از بازار حمایت کرد، وعده‌ای که بابتی اعتمادی بازار به شکست و بی‌اعتمادی بیشتر انجامید. در واقع باید گفت در شرایط حاضر، دولت، به جای این که مثل آتش‌نشان، فقط به مهار آتش هیجان بپردازد، باید شبیه یک معمار، سازه اعتماد را از پایه بازسازی کند. این کار، نه با پول پاشی امکان‌پذیر است و نه با وعده‌های بی‌سرانجام.

۳-اطلاع‌رسانی شفاف، نه سکوت سرد: بازار، خلأ داده و اطلاعات را با شایعه یا خبرهای نادرست پر می‌کند. درست‌مثل اتفاقی که روز گذشته افتاد. در شرایطی که در هفته اخیر، همه در انتظار خبر شفاف و دقیقی پیرامون تصمیم دولت بوده، اما با سکوت نسبی روبه‌رو شده‌اند، یکی از مراجع خبری در خبری اشتباه به نقل از مدنی زاده وزیر اقتصاد گفت که «بورس فعلاً به حمایت نیاز ندارد»؛ موضوعی که به سرعت در رسانه‌ها پیچید و موج دیگر و البته بی‌اساسی از نااطمینانی را در بازار به وجود آورد. این در حالی بود که وزارت اقتصاد این موضوع را تکذیب کرد. این وزارت‌خانه در اطلاعیه‌ای به نقل از وزیر اقتصاد بر ورود هوشمند برای حمایت از بازار تأکید و اعلام کرد: «در حال حاضر شرایط نااطمینانی بالایی در بازار سرمایه وجود دارد طبعاً اقدامات سیاست‌گذاری ما هم نمی‌تواند قطعی بلکه باید مبتنی بر شرایط موجود باشد... ما فشار را به طور کامل رصد می‌کنیم و به محض آن که نیاز به ورود این بسته‌ها احساس شود، اجرایی خواهند شد.» با این حال در همان

به بسیاری از نمادهای کوچک وضعیت بهتری دارند. حمایت هدفمند از این گروه‌ها می‌تواند نشانه‌ای از عقلانیت سیاست‌گذار باشد.

۵-تقویت کانال‌های اعتماد سهامداران: هیچ چیز مانند اقدامات اعتمادساز نمی‌تواند در برابر موج هیجانی بورس موثر واقع شود. بازار زمانی به سیاست‌گذار اعتماد می‌کند که مطمئن باشد تصمیم‌گیران منافع شخصی در بازار ندارند. بررسی‌های صورت گرفته در دوره‌های قبل نشان داده که برخی نهادهای وابسته، با داشتن اطلاعات نهانی یا توانایی فشار بر قیمت‌ها، رفتار غیرشفاف داشته‌اند. ایجاد سامانه‌ای برای افشای معاملات حقوقی‌ها، پیگیری شفاف‌سازی نقش صندوق‌ها و انتشار گزارش‌های هفتگی از مداخلات حمایتی، می‌تواند نشانه‌ای از اراده برای اصلاح ساختار باشد.

در مجموع باید گفت بازار سرمایه ایران، در دورانی که بار کود اقتصادی، نرخ بالای سود بانکی و سیاست‌های متغیر اقتصادی روبه‌روست، بیش از هر زمان دیگری به حمایت نیاز دارد؛ اما نه از جنس چک سفید، بلکه باید با «پایه‌ریزی اعتماد» آغاز کرد، سپس با «تخصیص دقیق منابع» ادامه داد و در نهایت با «اصلاح ساختار نظارتی» به نتیجه رسید.

خبر مرتبط

منابع لازم برای حمایت از بازار سرمایه تأمین شد

رحمت‌ا... صادقیان، عضو شورای عالی بورس، با اشاره به تصمیمات حمایتی شورای نشست دیروز اعلام کرد: با هماهنگی‌های صورت گرفته میان سازمان بورس، صندوق تثبیت، بانک مرکزی و نهادهای حقوقی بزرگ، منابع لازم برای حمایت از بازار سرمایه تأمین شده است و چشم‌انداز هفته‌های آینده با تداوم این روند مثبت و امیدوارکننده خواهد بود. رحمت‌ا... صادقیان، در گفت‌وگو با خبرنگار پایگاه خبری بازار سرمایه ایران (سنا)، ضمن اشاره به مجموعه تصمیمات حمایتی مهمی که در روزهای گذشته برای بازگرداندن ثبات و آرامش به بازار سرمایه اتخاذ شده‌اند، گفت: با توجه به شرایط بازار و سقف فروش ایجاد شده، تصمیم بر آن شد که از محل صندوق تثبیت بازار سرمایه و همچنین منابع شرکت‌های حقوقی، با همراهی بانک مرکزی، منابع لازم برای حمایت از بازار فراهم شود. وی ادامه داد: این منابع نه تنها برای مقابله با فروش‌های احتمالی فردا، بلکه برای هفته‌های آینده نیز پیش‌بینی شده تا بازار دچار نوسان‌های هیجانی نشود و سهامداران خرد بتوانند با اطمینان بیشتری تصمیم‌گیری کنند. او درباره چشم‌انداز بازار در هفته آینده گفت: اگر شرایط

ای سفر کرده به معراج، به یادت هستیم

ای گل پرپر ما، چشم به راهت هستیم

تو سفر کردی و آسوده شدی از دوران

ما، ماتم زده هر لحظه به یادت هستیم

از کوچ ناباورانه عزیزمان

شادروان مجتبی جلائی

شانزده سال گذشت.

نگاهمان مبهوت مانده بر جای خالی عزیزمان که مظهر عشق بود و مهربانی

خانواده جلائی – زاهدی

دوازدهمین سالگرد همسر و مادر عزیزمان

خانم شیرین کامیاب

راه به یاد خوبیه و مهربانیهایش گرمی میداریم.

روحش شاد و قرین رحمت الهی باد

سید غلامرضا سیاسی

سحر، سید محمد و سایان سیاسی

نهمین سالگرد عزیزمان

شادروان خسرو شجاعی

را اگر امی می داریم.

همسر، فرزندان، دامادها و نوه‌ها

بیا ببین که در این غم چه ناخوشم بی تو...

فد سال از آخرین دیدار همسر و پدری بی مانند

شادروان مهندس

محمد حبیبی صنوبری

گذشت و ما همچنان زنده به وعده ی عبدل معبودیم .

روانش پیوسته شاد باد

همسر و فرزندان